

دیدگاه‌های مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه

دیدگاه‌های مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه

عمل فاقد وصف جزایی نیز می‌تواند موجب تحقق جرم ایجاد جو بدبینی مردم نسبت به نیروهای مسلح گردد.

شماره و تاریخ نظریه: ۱۳۷۸/۶/۱۵-۷/۲۴۵۷

پرسش:

چنانچه عمل شخص نظامی فاقد وصف جزایی باشد اما عمل ارتكابی خلاف شوؤن و یا خلاف موازین شرعی باشد و نحوه ارتكاب آن موجب بدبینی اشخاص نسبت به نیروهای مسلح گردد، آیا جرم ماده (۳۷) محقق می‌شود؟

نظریه اداره حقوقی

در صورتی که عمل یا اعمال شخص نظامی با فرض داشتن سوء نیت، اثر گذار به نحوی باشد که بتواند موجبات بدبینی به نیروهای مسلح را در مردم به وجود آورد، بزه ماده (۳۷) قانون فوق الذکر، تحقق یافته است؛ هر چند که عمل یا اعمال ارتكابی فاقد جنبه جزایی باشد.

باتون، اسلحه سرد تلقی نمی‌گردد.

شماره و تاریخ نظریه: ۱۳۷۹/۵/۲۳-۷/۴۵۱۲

پرسش:

مطابق مواد (۲۶) و (۲۷) قانون مجازات جرایم برای آن نیروهای مسلح خوابیدن در سرپست نگهبانی و ترک پست نگهبانی جرم محسوب و مجازاتی را قانون گذار وضع نموده است. نظر به این که در تبصره ذیل ماده (۲۶) قانون مذکور نگهبان تعریف شده و آن را «مأمور مسلحی دانسته که مراقبت و حفاظت یک محل و یک منطقه معین به او واگذار گردیده است» ولی تصریح ننموده که منظور از مسلح بودن چیست بلکه به صورت مطلق بیان شده است و از طرفی نیز آیین نامه اجرایی تبصره "۲" ماده (۱) قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و ... مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۱۰ وزارت جنگ نیز انواع اسلحه سرد را تعریف نموده و در آن اشاره ای به باتون (Baton) نگردیده است و با عنایت به این که نیروهای مسلح به خصوص نیروی انتظامی در مأموریت های خود مسلح به باتون می‌گردند و در موارد بسیاری نیز نگهبانان در محل های مورد نظر به جای اسلحه گرم از باتون استفاده می‌نمایند و آیین نامه ی مربوط نیز در این خصوص ساکت است، لذا اعلام فرمایید:

۱- آیا باتون اسلحه سرد محسوب می‌گردد یا خیر؟
۲- به فرض این که اسلحه سرد محسوب نشود در صورتی که مأمور مسلح به باتون در سر پست بخوابد یا این که ترک پست نماید؛ عمل متهم با کدام یک از قوانین موضوعه کیفری مطابقت خواهد داشت؟

۳- آیا تبصره ذیل ماده (۲۶) قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح شامل ماده (۲۷) همان قانون می‌باشد یا نه؟

نظریه اداره حقوقی

مطابق فهرست انواع اسلحه سرد جنگی و شکاری موضوع تبصره "۲" ماده (۱) قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح مصوب سال ۱۳۵۳ باتون، اسلحه سرد جنگی به شمار نمی‌رود؛ بنابراین مأمور موضوع سؤال ۲ فقط می‌تواند مشمول ماده (۲۳) قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب سال ۱۳۷۱ باشد هم چنین از آن چه گفته شد پاسخ سؤال ۳ نیز روشن می‌گردد؛ یعنی نگهبان موضوع ماده (۲۷) قانون مصوب، بایستی مطابق تبصره ذیل ماده (۲۶) مسلح به سلاح گرم یا سرد جنگی باشد.

ورق پاسور که به منظور قمار و برد و باخت مورد

استفاده قرار می‌گیرد از آلات قمار است.

شماره و تاریخ نظریه: ۱۳۸۱/۷/۳-۷/۵۲۹۰

پرسش:

با عنایت به این که فقهای مشهور معاصر پاسور را از وسایل مخصوص قمار می‌دانند و بازی کردن با آن را حتی بدون برد و باخت حرام دانسته اند و عرفاً نیز از آلات مخصوص قمار محسوب می‌شود، آیا مطابق ماده (۷۰۵) قانون مجازات اسلامی، قماربازی برای سرگرمی و بدون برد و باخت که تحت عنوان پاسوربازی، مطرح می‌شود، جرم محسوب می‌گردد تا قابل مجازات باشد یا خیر؟

نظریه اداره حقوقی

در قوانین جزایی تعریفی از قمار نشده است اما با توجه به مقررات قانونی و ضوابط شرعی می‌توان گفت که قماربازی با اسباب و آلات مخصوصه به منظور برد و باخت است و قمار با هر وسیله ای که صورت گیرد ممنوع و مرتکبین آن مشمول مقررات جزایی خواهند بود و لذا ورق پاسور که به منظور قمار و برد و باخت مورد استفاده قرار می‌گیرد از آلات قمار است.